2. Jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, metinės pajamų mokesčio deklaracijos turi teisę neteikti nuolatinis Lietuvos gyventojas, kuris:

1) nepageidauja pasinaudoti teise iš pajamų atimti šio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodytas išlaidas ir

(Pakeista pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 17, 18, 18^1, 19, 20, 22, 24, 27, 29, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 18^2 straipsniu įstatymą Nr. XIII-841, taikoma nuo 2018 m. sausio 1 d.).

2) per atitinkamą mokestinį laikotarpį gavo tik A klasei priskiriamų su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų, kuriam neatsiranda pareiga perskaičiuoti mokėtiną pajamų mokestį atsižvelgiant į šio Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatas ir kuriam pritaikytas NPD neturi būti perskaičiuotas šio Įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka. Toks gyventojas turi teisę neteikti metinės pajamų mokesčio deklaracijos ir tais atvejais, kai gauna šio punkto pirmajame sakinyje nenurodytų pajamų, jeigu šios pajamos įtrauktos į centrinio mokesčio administratoriaus nustatytą neapmokestinamųjų pajamų, kurių gavus deklaracija gali būti neteikiama, sąrašą.

(Pakeista pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13^1, 16, 17, 18, 18^2, 19, 20, 21, 23, 27, 29, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymą (2025 m. birželio 26 d. įstatymas XV-343), taikoma nuo 2026 m. sausio 1 d.).

Komentaras

1. Nuolatinis Lietuvos gyventojas turi pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją, jeigu jis mokestiniu laikotarpiu gavo:

1.1. B klasei priskiriamų pajamų (žr. GPMĮ 22 straipsnio komentarą), išskyrus atvejus, kai gautos pajamos yra įtrauktos į Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašą,

1.2. A klasei priskiriamų su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų (žr. GPMĮ 22 straipsnio komentarą), kai tokių pajamų gavimo vietoje pritaikytas neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – NPD) turi būti perskaičiuotas GPMĮ 20 straipsnyje nustatyta tvarka arba kai gyventojas pageidauja pasinaudoti teise atimti iš šių pajamų metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – MNPD; žr. GPMĮ 20 straipsnio komentarą),

1.3. per 2026 m. ir vėlesnį mokestinį laikotarpį A ar (ir) B klasei priskiriamų šiame komentaro punkte nurodytų pajamų, kai dėl jų gyventojui atsiranda pareiga perskaičiuoti mokėtiną pajamų mokestį, atsižvelgiant į GPMĮ 6 straipsnio 1 dalies nuostatas.

Pajamų suma, nuo kurios nustatoma, kokia metinių pajamų dalis apmokestinama taikant GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytus 20, 25 ir 32 procentų pajamų mokesčio tarifus, apskaičiuojama nuo bendros šių metinių pajamų sumos:

1.3.1. susijusių su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais;

1.3.2. pajamų iš individualios veiklos pagal pažymą;

1.3.3. tantjemų, atlygio už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete;

1.3.4. gautų iš darbdavio pagal autorines sutartis;

1.3.5. mažųjų bendrijų vadovų, kurie nėra tų mažųjų bendrijų nariai, pagal civilinę (paslaugų) sutartį už vadovavimo veiklą gautų pajamų;

1.3.6. pajamų už ne individualios veiklos atliekų pardavimą;

1.3.7. pajamų, gautų vykdant individualią veiklą su verslo liudijimu, dalies, viršijančios 50 000 Eur;

1.3.8. pajamų, nesusijusių su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais.

1.4 Apskaičiuojant GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą metinę pajamų sumą, į ją neįtraukiamos GPMĮ 6 straipsnio 6 ir 9 dalyse nurodytos pajamos (žiūrėti GPMĮ 6 straipsnio 10 dalies komentarą).

1.5 Gyventojui atsiranda pareiga pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją, kai, įvertinus šio komentaro 1.3.1–1.3.8 papunkčiuose nurodytas pajamas, dėl GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų pajamų mokesčio tarifų taikymo turi būti perskaičiuotas mokėtinas pajamų mokestis (žiūrėti GPMĮ 6 straipsnio 1 dalies komentarą).

1.6 Pareiga deklaruoti metines pajamas nuolatiniam Lietuvos gyventojui gali atsirasti dėl nesusijusių su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais pajamų gavimo. Nuolatinis Lietuvos gyventojas privalo deklaruoti 2026 m. ar vėlesnio mokestinio laikotarpio pajamas, jeigu per atitinkamą mokestinį laikotarpį jis gavo tokių pajamų, kurioms taikomos GPMĮ 6 straipsnio 2 dalies nuostatos, kai jų bendra suma viršijo 12 VDU dydžio sumą (2026 m. – 27 745,80 Eur). Pagal GPMĮ 6 straipsnio 2 dalį 12 VDU dydžio neviršijanti tokių metinių pajamų dalis apmokestinama taikant 15 procentų pajamų mokesčio tarifą, o 12 VDU dydžio sumą viršijanti pajamų dalis – taikant GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytus 20, 25 arba 32 procentų pajamų mokesčio tarifus (žiūrėti GPMĮ 6 straipsnio 2 dalies komentarą).

1.7. Gyventojas gavo A ir (ar) B klasei priskiriamų apmokestinamųjų pajamų, ir gyventojas pageidauja pasinaudoti teise atimti iš pajamų patirtas GPMĮ 21 straipsnyje nurodytas išlaidas (žr. GPMĮ 21 straipsnio komentarą).

Pavyzdžiai

1. Nuolatinis Lietuvos gyventojas per mokestinį laikotarpį gavo tik su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų iš užsienio vieneto. Kadangi šios pajamos pagal mokesčio sumokėjimo tvarką yra priskiriamos B klasės pajamoms, metinę pajamų mokesčio deklaraciją privaloma pateikti.

2. Nuolatinis Lietuvos gyventojas per 2026 m. mokestinį laikotarpį iš Lietuvos įmonės gavo 25 000 Eur su darbo santykiais susijusių pajamų, kurioms įmonėje buvo pritaikytas 3 493,64 Eur NPD. Gyventojas gavo dar ir 2 000 Eur dividendų, t. y. apmokestinamųjų pajamų, dėl kurių gavimo taikytinas MNPD turi būti perskaičiuojamas GPMĮ 20 straipsnyje nustatyta tvarka. Gyventojo metinės pajamos yra 27 000 Eur. Gyventojams, kurių metinės pajamos (GMP) yra didesnės nei 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojusių einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių (2026 m. – 13 836 Eur), metinis NPD apskaičiuojamas pagal formulę: MNPD = 8 964 – 0,49 × (GMP – 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojusių einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių). Pagal MNPD formulę apskaičiuotas MPND yra 2 513,64 Eur (27 000 – 13 836; 13 164 x 0,49; 8 964 – 6 450,36) t. y. 980 (3 493,64 – 2 513,64) Eur mažesnis už įmonės 2026 m. pritaikyto NPD sumą. Kadangi MNPD turi būti perskaičiuotas, gyventojas privalo pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir sumokėti pajamų mokestį dėl sumažėjusio MNPD.

3. Nuolatinis Lietuvos gyventojas per mokestinį laikotarpį gavo tik su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų iš Lietuvos įmonės. Per 2026 m. mokestinį laikotarpį darbdavys jam išmokėjo darbo užmokestį (po 1 153 Eur, kas mėnesį) tik už dešimt to mokestinio laikotarpio mėnesių, todėl pritaikė 10 mėnesių NPD (po 747 Eur; iš viso 7 470 Eur). Kadangi gyventojas turi teisę susimažinti 2026 m. apmokestinamąsias pajamas visu 8 964 Eur MNPD, pagal GPMĮ 20 straipsnio 1 dalies 1 punktą taikomu gyventojams, kurių metinės pajamos neviršija 2026-01-01 galiojusios minimaliosios mėnesinės algos, dvylikos dydžių sumos (t. y. neviršijančių 13 836 Eur (1 153 Eur x 12 mėn.)), jis turėtų pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją, jeigu pageidauja pasinaudoti visu jam taikytinu MNPD ir susigrąžinti pajamų mokesčio permoką.

4. Nuolatinis Lietuvos gyventojas per 2026 m. mokestinį laikotarpį iš Lietuvos įmonės (įmonių) gavo A klasei priskiriamų su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų, kurių suma viršija 36 VDU, tačiau neviršija 60 VDU. Pajamos buvo apmokestintos, taikant 20 procentų pajamų mokesčio tarifą. Gyventojas turi pateikti 2026m. mokestinio laikotarpio metinę pajamų mokesčio deklaraciją. Nuo 36 VDU viršijančios gautų pajamų dalies, apmokestinamos taikant 25 procentų pajamų mokesčio tarifą, deklaracijoje apskaičiuotą pajamų mokestį jis privalo sumokėti iki kitų kalendorinių metų gegužės 1 dienos.

5. Nuolatinis Lietuvos gyventojas per mokestinį laikotarpį gavo A klasės pajamoms priskiriamus autorinius atlyginimus iš Lietuvos įmonių (ne iš darbdavių), B klasės pajamoms priskiriamus honorarus iš užsienio valstybės ir pajamas už parduotą turtą. Šios pajamos buvo apmokestintos, taikant 15 procentų pajamų mokesčio tarifą. Bendra šių apmokestinamųjų pajamų suma yra didesnė nei atitinkamo mokestinio 12VDU dydžio suma, todėl jis turi pateikti to mokestinio laikotarpio metinę pajamų mokesčio deklaraciją. Nuo 12 VDU dydį viršijančios pajamų dalies, apmokestinamos taikant 20/25/32 procentų pajamų mokesčio tarifą, deklaracijoje apskaičiuotą pajamų mokestį jis privalės sumokėti iki kito mokestinio laikotarpio gegužės 1 dienos.

6. Nuolatinis Lietuvos gyventojas per 2026 m. ar vėlesnį mokestinį laikotarpį iš Lietuvos įmonės gavo tik darbo užmokestį, kurio suma neviršija to mokestinio laikotarpio 36 VDU dydžio sumos. NPD jam pritaikytas mokestiniu laikotarpiu. Šis gyventojas pageidauja susimažinti sumokėtą pajamų mokestį nuo gautų apmokestinamųjų su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais pajamų patirtomis GPMĮ 21 straipsnyje nurodytomis išlaidomis (pavyzdžiui, gyvybės draudimo įmokomis). Gyventojas turi pateikti to mokestinio laikotarpio metinę pajamų mokesčio deklaraciją.

7. Nuolatinis Lietuvos gyventojas per 2026 m. ar vėlesnį mokestinį laikotarpį iš gyventojų gavo B klasės pajamų už turto nuomą. Bendra šių pajamų suma neviršija 2026 m. ar vėlesnio mokestinio laikotarpio 12 VDU dydžio sumos. Kadangi šis gyventojas pageidauja susimažinti apmokestinamąsias pajamas sumokėtomis sumomis už sūnaus studijas, kurias baigus, įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, jis teikia 2026 m. ar vėlesnio mokestinio laikotarpio metinę pajamų mokesčio deklaraciją.

9. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos privalo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti mokesčių administratoriui metinę praėjusio mokestinio laikotarpio pajamų mokesčio deklaraciją, jeigu:

1) per praėjusį mokestinį laikotarpį Lietuvos Respublikoje gavo A ir (ar) B klasėms priskiriamų pajamų, nenurodytų šio Įstatymo 30 straipsnyje, ir

2) jam atsiranda pareiga perskaičiuoti mokėtiną pajamų mokestį atsižvelgiant į šio Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatas.

Komentaras

1. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas (nenuolatinio Lietuvos gyventojo sąvokos paaiškinimą žr. GPMĮ 2 straipsnio 4 dalies komentare) privalo pateikti metinę 2026 m. ar vėlesnio mokestinio laikotarpio (kalendorinių metų) pajamų mokesčio deklaraciją, jeigu:

1.1. jis per tą mokestinį laikotarpį Lietuvoje yra gavęs A ir (ar) B klasei priskirtų pajamų, pagal GPMĮ 5 straipsnio 4 dalies nuostatas pripažįstamų jo pajamų mokesčio objektu (išskyrus pajamas iš individualios veiklos per nuolatinę bazę Lietuvoje ir pajamas iš paskirstytojo pelno), ir

1.2. dėl GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas sumas viršijančių Lietuvoje gautų pajamų jam atsiras pareiga perskaičiuoti pajamų mokestį, taikant GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą pajamų mokesčio tarifą.

2. Pareiga deklaruoti metines pajamas nenuolatiniam Lietuvos gyventojui atsiranda, jeigu jis per 2026 m. ar vėlesnį mokestinį laikotarpį Lietuvoje yra gavęs 36 VDU dydžių sumą viršijančių tokių pajamų:

2.1. su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų (išskyrus apskaičiuotas už 2018 m. ar ankstesnį mokestinį laikotarpį, taip pat ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ir ilgalaikio darbo išmokas),

2.2. tantjemų ir (ar) atlygį už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje.

Tokiu atveju, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, nenuolatinis Lietuvos gyventojas pats arba per savo įgaliotą asmenį iki kalendorinių metų (einančių po to mokestinio laikotarpio), gegužės 1 dienos privalo pateikti mokesčio administratoriui mokestinio laikotarpio pajamų metinę pajamų mokesčio deklaraciją.

3. Taikant 25 procentų pajamų mokesčio tarifą, apmokestinama per 2026 m. mokestinį laikotarpį gautų pajamų dalis viršijanti 36 VDU (2026 m. - 83 237,40 Eur), bet neviršijanti 60 VDU (2026 m. - 138 729 Eur). (Plačiau žiūrėti GPMĮ 6 straipsnio 1 dalies komentarą).

4. Taikant 32 procentų pajamų mokesčio tarifą, apmokestinama per 2026 m. mokestinį laikotarpį gautų pajamų dalis viršijanti 60 VDU (2026 m. - 138 729 Eur). (Plačiau žiūrėti GPMĮ 6 straipsnio 1 dalies komentarą).

5. Nuo pajamų dalies, viršijančios šio komentaro 3 ir 4 punktuose nurodytas sumas, metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuotas pajamų mokestis į Lietuvos biudžetą turės būti sumokėtas iki atitinkamo mokestinio laikotarpio deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

6. Pavyzdys

1. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas per 2026 m. mokestinį laikotarpį Lietuvoje gavo: 1.1. 46 243 Eur (20 VDU) su darbo santykiais susijusių pajamų, 1.2. 69 364,50 Eur (30 VDU) – tantjemų, iš viso: 115 607,50 Eur (50VDU) sumą. Nuo šių pajamų mokestį išskaičiuojantys asmenys išskaičiavo 20 procentų pajamų mokestį. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas privalo deklaruoti 2026 m. mokestinio laikotarpio pajamas ir nuo 36 VDU dydį (83 237,40 Eur) viršijančios pajamų dalies, t. y. nuo 32 370, 10 Eur (14 VDU) sumos, pritaikęs 25 procentų pajamų mokesčio tarifą, sumokėti pajamų mokestį. Pajamų mokestis į Lietuvos biudžetą turi būti sumokėtas iki 2027 m. gegužės 3 d.

7. Pareiga deklaruoti metines pajamas nenuolatiniam Lietuvos gyventojui gali atsirasti ir dėl nesusijusių su darbo santykiais pajamų gavimo. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas privalo deklaruoti 2026 m. ar vėlesnio mokestinio laikotarpio pajamas, jeigu jis Lietuvoje per 2026 m. ar vėlesnį mokestinį laikotarpį yra gavęs didesnę nei 12 VDU dydžio sumą (2026 m. – 27 745,80 Eur) tokių pajamų:

7.1.1. palūkanų (išskyrus palūkanas, priskirtas neapmokestinamosioms pajamoms pagal GPMĮ 17 straipsnį),

7.1.2. honorarų (įskaitant už perleistas teises daryti kompiuterio programos kopijas ar teises rengti išvestines kompiuterio programas, ar teises viešai demonstruoti kompiuterio programą),

7.1.3. pajamų už Lietuvoje esančio nekilnojamojo turto nuomą,

7.1.4. sporto veiklos pajamų už Lietuvoje vykdytą sporto veiklą;

7.1.5. atlikėjo veiklos pajamų už Lietuvoje vykdytą atlikėjo veiklą;

7.1.6. pajamų už parduotą ar kitokiu būdu perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį daiktą, esantį Lietuvoje, įskaitant pajamas už perleistą nekilnojamąjį daiktą, priskirtą per nuolatinę bazę Lietuvoje vykdomos individualios veiklos turtui,

7.1.7. pajamų už parduotą ar kitokiu būdu perleistą nuosavybėn kilnojamąjį daiktą, jeigu šios rūšies daiktui pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privaloma teisinė registracija ir šis daiktas yra (ar privalo būti) įregistruotas Lietuvoje.

(Plačiau žiūrėti GPMĮ 6 straipsnio 1 dalies komentarą).

Pavyzdys

1. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas per 2026 m. mokestinį laikotarpį gavo 20 VDU dydžių sumą už Lietuvoje esančio nekilnojamojo daikto nuomą.

Nuo šių pajamų mokestį išskaičiuojantys asmenys, pritaikę 15 procentų pajamų mokesčio tarifą, išskaičiavo pajamų mokestį. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas privalo deklaruoti 2026 m. mokestinio laikotarpio pajamas ir nuo 12 VDU dydį viršijančios pajamų dalies, t. y. nuo 8 VDU dydžio sumos (nuo 2026 m. gautų pajamų 18 497,20 Eur sumos (46 243 – 27 745,80)), pritaikęs 20 procentų pajamų mokesčio tarifą, sumokėti pajamų mokestį. Pajamų mokestis į Lietuvos biudžetą turės būti sumokėtas iki 2027 m. gegužės 3 d.

8. Pajamų mokestis deklaruojamas ir apskaičiuojamas nenuolatinio Lietuvos gyventojo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje, kurios formą, jos užpildymo ir pateikimo tvarką nustato centrinis mokesčio administratorius.

(Pakeista pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13[1], 16, 17, 18, 18[2], 19, 20, 21, 23, 27, 29, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymą (2025 m. birželio 26 d. įstatymas XV-343), taikoma nuo 2026 m. sausio 1 d.).